

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Nałęczów, 2019

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471, z 2009 r., Nr 114, poz. 946).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 852, 1655, 1818).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2182).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 214).

Wstęp

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku osiągnięciu pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Ważną rolę w tak rozumianym procesie wspierania ucznia w rozwoju spełnia osoba wspierająca –czyli nauczyciel.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

1. wspomaganie w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności) ucznia;
2. ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia ucznia;
3. inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Zachowania ryzykowne - nieprawidłowe zachowania ucznia niebezpieczne dla jego zdrowia fizycznego i psychicznego oraz dla jego otoczenia społecznego.

Czynniki ryzyka – cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych i zaburzeń:

1. zaburzona struktura rodziny,
2. wysoki poziom lęku i niepokoju w wyniku niepowodzeń szkolnych,

3. słaba odporność na frustrację
4. słabe więzi nauczycieli z uczniami,
5. łatwy dostęp do środków odurzających
6. łatwy dostęp do treści niebezpiecznych poprzez Internet.

Z tego względu ważne jest, by dostrzegać w życiu ucznia występowanie czynników sprzyjających zachowaniom ryzykownym oraz reagować i tym samym zapobiegać dalszemu narastaniu się ryzyka.

Czynniki chroniące – cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność ucznia na działanie czynników ryzyka.

Najważniejsze czynniki chroniące to:

1. silna więź z rodzicami,
2. jasne i konsekwentne zasady wychowania,
3. zaufanie ucznia do szkoły,
4. zainteresowanie nauką szkolną,
5. współpraca rodziców ze szkołą,
6. wsparcie rówieśników przestrzegających wartości i zasad zachowania,
7. przynależność do pozytywnej grupy,
8. konstruktywne propagowanie pozytywnych wzorców.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Nałęczowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji programu obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, rada pedagogiczna, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- ewaluacji wcześniejszego programu realizowanego w roku szkolnym 2018/2019,
- wniosków z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, innych pracowników szkoły, uczniów, rodziców.

W wyniku analiz wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. Dokonać korekty systemu punktowego za zachowanie uczniów.
2. Zwracać większą uwagę na dobre zachowanie, chwalić i nagradzać pozytywne zachowania, dyskutować na lekcjach wychowawczych na temat szacunku i życzliwości wobec siebie.
3. Podkreślać wagę zasad i norm społecznych oraz wyjaśniać różnicę pomiędzy skarżeniem a poinformowaniem o wyrządzonej krzywdzie.
4. Zwracać uwagę podczas wszystkich lekcji na wzajemny szacunek i zachowanie uczniów. W razie problemów z dyscypliną stosować bezpośrednie rozmowy nauczyciela z rodzicami ucznia sprawiającego kłopoty.
5. Na bieżąco informować rodziców o sytuacji wychowawczej, aby mieli szansę odpowiednio zareagować.
6. Reagować i rozwiązywać konflikty między uczniami.
7. Reagować na złe samopoczucie dziecka.
8. Dostrzegać i reagować na potrzeby i trudności dziecka.
9. Dostarczać uczniom wiedzy o szkodliwości używek: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze).
10. Dostarczać uczniom wiedzy z zakresu cyberprzemocy, zagrożeń płynących z Internetu (uzależnienie, udostępnianie danych, kradzież danych, spotkania z nieznanymi).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,

- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji,

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom uczniów,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych i inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom i ich rodzicom,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

6. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

V. Ramowy kalendarz imprez i uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2019/2020

1. Uroczystości

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia,
- Dzień Chłopaka
- ślubowanie klas pierwszych,
- uroczyste przyjęcie nowych członków SKO,
- Święto Szkoły i Dzień Edukacji Narodowej,

- andrzejki szkolne,
- mikołajki klasowe,
- szkolny przegląd kolęd,
- zabawy choinkowe
- Dzień Babci i Dziadka
- szkolne walentynki,
- pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,
- Dzień Matki i Ojca,
- Dzień Dziecka-Święto Sportu Szkolnego,
- pożegnanie absolwentów,
- zakończenie roku szkolnego.

2. Konkursy przedmiotowe, artystyczne i inne:

- Konkurs plastyczny „Świat w oczach najmłodszych”,
- Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej,
- Międzyszkolny Festiwal Piosenki i Pieśni Patriotycznej
- Turniej Baśni dla klas IV,
- Turniej Mitologiczny dla klas V,
- Konkurs Ortograficzny dla klas IV – VI,
- Konkurs „Dziś oszczędzam w SKO – jutro w Banku Spółdzielczym”,
- Zdobywanie karty rowerowej,
- Konkurs czytelniczy „Zaczytani” dla klas IV – VI
- Konkurs ortograficzny dla klas III
- Konkurs dla klas IV o tytuł „Mistrza tabliczki mnożenia”,
- Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny”,
- Konkurs na najładniejszą kartkę świąteczną: Boże Narodzenie i Wielkanoc,
- Konkurs pięknego czytania dla klas II.

Pozostałe imprezy i uroczystości organizowane są zgodnie z harmonogramem ustalonym na dany rok szkolny

3. Szkolne imprezy turystyczne (wycieczki, ogniska).

4. Wystawy prac uczniowskich.

5. Apele ogólnoszkolne:

- Ogłoszenie wyników wyborów SU,
- apel Bożonarodzeniowy,
- podsumowanie wyników nauczania i zachowania na zakończenie I okresu nauki,
- apel Wielkanocy,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,

6. Udział w akcjach:

- „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”,
- „Sprzątanie Świata”,
- Porządkowanie grobów na zabytkowej części cmentarza w Nałęczowie,
- „Żyjmy Zdrowo Kolorowo”,
- Zbiórka surowców wtórnych,
- Rekolekcje wielkopostne.

VI. Harmonogram działań:

Klasy I - III

Cele	Zadania	Treści	Osiągnięcia
<p>1. Przygotowanie do życia w szkole i w klasie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie zasad zachowania obowiązujących w szkole, - dbałość o estetykę klasy i znajdujące się w niej sprzęty, - kształtowanie umiejętności zachowania się wobec pracowników szkoły, - kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami, - wyrabianie postaw wzajemnej pomocy, 	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z wybranymi treściami Statutu Szkoły i innych dokumentów szkolnych - poznanie regulaminu klasy i norm zachowania, - uczenie właściwych zachowań wobec personelu szkoły, - zachęcanie do zwracania się o pomoc w sytuacjach trudnych, - uczenie reagowania na takie zjawiska, jak wyłudzenie, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie przestrzegają zasad i norm przyjętych w szkole i w klasie, dbając o swoje otoczenie, - estetyczny wygląd sal, - uczniowie kulturalnie zachowują się wobec rówieśników i pracowników szkoły, - prawidłowo współpracują w grupie, udzielając sobie pomocy,

		<p>bicie, kradzież,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do szukania pomocy u dorosłych, - zachęcanie do udzielania sobie pomocy, <p>-ukształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów między uczniami,</p> <p>-opiniowanie pracy samorządu (wybory do samorządu klasowego),</p> <p>-wsparcie uczniów w odnalezieniu się w nowym środowisku szkolnym,</p> <p>-zachęcanie do zwracania się o pomoc w trudnych sytuacjach do pracowników szkoły,</p> <p>-rozwijanie zdolności i zainteresowań uczniów w różnych dziedzinach,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umieją rozwiązywać konflikty w klasie, - uczniowie radzą sobie w nowej roli -uczniowie rozwijają swoje zdolności odnosząc sukcesy,
<p>2. Zapoznanie z zagrożeniami zdrowia człowieka i ukształtowanie prawidłowych reakcji na te</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie zdrowego stylu życia, -organizacja czynnego 	<ul style="list-style-type: none"> -poznanie zasad higieny osobistej i zachęcanie do dbałości o własne zdrowie i ciało, - zachęcanie do 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie znają zasady higieny osobistej i wiedzą, jakie są zagrożenia dla ich zdrowia i życia, - uczniowie widzą

zagrożenia	<p>wypoczynku uczniów,</p> <p>-organizacja wyjść do gospodarstw agroturystycznych, na targowisko miejskie i do innych miejsc promujących zdrową żywność,</p> <p>-organizacja spotkań i pogadań na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji szkodliwych dla zdrowia,</p> <p>- realizacja programów</p>	<p>aktywności fizycznej poprzez organizowanie wycieczek, rajdów, gier zabaw na świeżym powietrzu, zawodów sportowych,</p> <p>- zachęcanie do zdrowego odżywiania się,</p> <p>- przestrzeganie przed samowolnym zażywaniem substancji szkodliwych (nikotyny, alkoholu, dopalaczy, narkotyków) – rozmowy ze specjalistami, wychowawcami klas, pedagogiem i pielęgniarką szkolną na temat skutków spożywania substancji szkodliwych dla zdrowia,</p> <p>- kształtowanie właściwych nawyków</p>	<p>potrzebę czynnego wypoczynku i pozytywny wpływ aktywności fizycznej na zdrowie człowieka,</p> <p>- uczniowie widzą potrzebę spożywania owoców i warzyw, samodzielnie przygotowują w salach drugie śniadanie, gazetki szkolnego na temat zdrowego odżywiania się jak i chorób wynikających z nieprzestrzegania zdrowego stylu życia,</p> <p>- uczniowie znają zagrożenia dla zdrowia wynikające z zażywania substancji szkodliwych,</p>
------------	---	---	---

	<p>edukacyjnych dla klas I-III promujących zdrowy styl życia: „Program dla szkół”, „Żyj zdrowo, kolorowo”, „Śniadanie daje moc”,</p> <p>- realizacja programu „Akademia czystych rąk Carex”,</p>	<p>higieny- mycia rąk w każdej wymagającej tego sytuacji (przed spożyciem posiłku, po wyjściu z toalety, po wykonanej pracy, itp.)</p>	<p>-uczniowie stosują się do zalecanych zasad higieny – mycia rąk,</p>
<p>3. Dbanie o bezpieczeństwo własne i innych.</p>	<p>-realizacja programu „Klub Bezpiecznego Puchatka” w klasie I,</p> <p>-realizacja projektu w klasie II „Bezpieczne wędrówki od grosika do złotówki”, z zakresu edukacji finansowej oraz bezpieczeństwa uczniów szkoły podstawowej,</p> <p>-zachęcanie do szukania pomocy w trudnych sytuacjach u osób dorosłych,</p>	<p>- wdrażanie uczniów do prawidłowego poruszania się po drodze i zachowania bezpieczeństwa w szkole,</p> <p>- wdrażanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji o zarabianiu, oszczędzaniu i racjonalnym wydawaniu pieniędzy oraz gospodarowaniu innymi zasobami,</p> <p>- kształtowanie u uczniów postawy otwartości i chęci szukania pomocy u osób dorosłych (wychowawców, nauczycieli, pedagoga szkolnego i innych pracowników szkoły),</p>	<p>- uczniowie rozumieją potrzebę prawidłowego poruszania się w ruchu drogowym, znają zasady bezpiecznego przebywania w budynku szkolnym</p> <p>- uczniowie rozumieją potrzebę oszczędzania pieniędzy oraz potrafią nimi racjonalnie gospodarować,</p> <p>- uczniowie chętnie zwracają się o pomoc do dorosłych,</p>

	<p>- kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi,</p> <p>-kształtowanie postawy ograniczonego zaufania do osób nieznanych,</p> <p>-reagowanie na zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia,</p> <p>- wdrażanie wiedzy na temat zasad poruszania się w ruchu drogowym jako pieszy i rowerzysta,</p>	<p>- poznanie numerów alarmowych,</p> <p>- wdrażanie do przestrzegania norm klasowych,</p> <p>-uczenie pokojowego rozwiązywania konfliktów,</p> <p>- przestrzeganie przed niebezpieczeństwami i mogącymi grozić ze strony nieznanych osób,</p> <p>- wyrabianie umiejętności rozpoznawania sytuacji grożących zdrowiu,</p> <p>- wyrabianie umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach grożących zdrowiu dziecka,</p> <p>- zasada ostrożności w określonych sytuacjach,</p> <p>- poznanie zasad ruchu drogowego oraz właściwego poruszania się po drogach publicznych,</p>	<p>- prezentują postawę ograniczonego zaufania do osób nieznanych</p> <p>- uczniowie umieją dostrzegać sytuacje zagrażające ich zdrowiu</p> <p>-umieją mówić „nie” w sytuacjach zagrażających ich zdrowiu,</p> <p>-uczniowie znają zasady poruszania w ruchu drogowym</p> <p>- uczniowie wiedzą jak zachować się podczas ewakuacji,</p>
--	---	--	---

	- współpraca szkoły z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną,	- poznanie zasad zachowania się w sytuacjach zagrażających życiu ludzi (w czasie pożaru, wypadku drogowego, wypoczynku nad wodą, w górach, lesie),	wypadku drogowego i innych zagrożeń
4. Poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy.	- zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy,	- sposoby zachowania się wobec poszkodowanych w różnych wypadkach,	- uczniowie umieją zachować się w sytuacji zagrożenia i udzielić odpowiedniej pomocy

Sposoby realizacji:

Ww. programy edukacyjne, warsztaty, pogadanki, wycieczki klasowe, konkursy, inscenizacje, zajęcia w terenie

Realizatorzy:

nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, nauczyciele gimnastyki korekcyjnej, zaproszeni specjaliści

Termin realizacji:

Cały rok szkolny, zgodnie z planem pracy nauczycieli i harmonogramem imprez szkolnych.

Klasy IV – VIII

Cel 1. Kształtowanie postaw promujących zdrowy styl życia

Treści	Sposoby realizacji	Realizatorzy	Osiągnięcia uczniów
- poznanie zasad dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> • higieny osobistej, • zdrowego 	- pogadanki	-nauczyciel przyrody, pielęgniarka szkolna, wychowawcy klas	- uczniowie znają zasady higieny osobistej,

<p>żywienia</p> <ul style="list-style-type: none"> • higieny pracy ucznia 	<p>- programy pt. „Żyj zdrowo, kolorowo”, „Program dla szkół” organizacja wyjść do gospodarstw agroturystycznych, targowiska miejskiego i innych miejsc promujących zdrową żywność</p> <p>- pogadanki, prezentacje</p>	<p>- p. Agnieszka Kanarek, p. Joanna Chorębała, wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy klas</p>	<p>- uczniowie znają zasady zdrowego żywienia, poznają zdrowe produkty żywnościowe, widzą potrzebę spożywania owoców i warzyw, samodzielnie przygotowują w salach drugie śniadanie, gazetki szkolne na temat zdrowego odżywiania się, jak i chorób wynikających z nieprzestrzegania zdrowego stylu życia,</p> <p>- uczniowie znają zasady higieny pracy</p>
<p>- zapoznanie z rolą sportu i wypoczynku oraz rozwijanie zainteresowań sprzyjających zdrowemu stylowi życia i organizacja różnych form spędzania czasu promujących aktywność fizyczną</p>	<p>- gazetki promujące zdrowy styl życia</p> <p>- uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych sportowych i innych formach pracy pozalekcyjnej (rajd pieszy, rajd rowerowy, wycieczki, zabawy i gry na świeżym powietrzu)</p>	<p>- wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy i nauczyciele prowadzący zajęcia</p>	<p>- uczniowie wiedzą, co zrobić, by zdrowo żyć</p> <p>- uczniowie znają rolę sportu i rozwijają swoje zainteresowania, podnoszą swoją sprawność fizyczną</p> <p>- uczniowie chętnie biorą udział w różnego rodzaju formach czynnego wypoczynku /wycieczkach, rajdach, grach i zabawach na świeżym powietrzu/,</p>
<p>- zapoznanie z negatywnym wpływem</p>	<p>- realizacja odpowiednich treści na lekcjach</p>	<p>- nauczyciel przyrody, wychowawcy klas, pedagog szkolny,</p>	<p>- znają negatywne skutki zażywania substancji</p>

<p>substancji szkodliwych na organizm dziecka (leki, tytoń, alkohol, dopalacze i środki odurzające)</p> <p>- uczenie umiejętności</p> <p>obrony przed naciskiem ze strony rówieśników i osób dorosłych</p> <p>- prowadzenie rozmów na temat poszanowania godności ludzkiej, koleżeństwa i praw dziecka</p> <p>- poznanie zasad ruchu drogowego oraz właściwego poruszania się po drogach publicznych (zdobycie karty rowerowej),</p> <p>-kształtowanie postawy bezpiecznego i rozważnego zachowania się w</p>	<p>przyrody i godzinach wychowawczych, warsztaty, prelekcje i prezentacje profilaktyczne</p> <p>- trening umiejętności</p> <p>wg scenariuszy programu „Spójrz inaczej”</p> <p>- zapoznanie z Konwencją praw dziecka na lekcjach wychowawczych i poprzez gazetkę informacyjną</p> <p>- lekcje wychowania komunikacyjnego w ramach zajęć technicznych, egzamin na kartę rowerową</p> <p>-prowadzenie pogadanek, warsztatów w zakresie bezpieczeństwa</p>	<p>specjaliści,</p> <p>-pedagog szkolny, wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski, nauczyciel historii</p> <p>- p. Dagmara Wrzos – Piech, p. Jolanta Rzeźnik</p> <p>- funkcjonariusz Policji, Straży Miejskiej</p> <p>-wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciel przyrody</p>	<p>odurzających</p> <p>- uczniowie poznają sposoby obrony przed presją grupy</p> <p>- uczniowie szanują się wzajemnie</p> <p>- uczniowie znają zasady poruszania się w ruchu drogowym rowerem i pieszo,</p> <p>- uczniowie potrafią właściwie zachować się w sytuacji zagrożenia lub wypadku, wiedzą jak zachować się podczas</p>
---	--	---	---

trudnych sytuacjach	dzieci w domu i w szkole we współpracy z Policją, Strażą Miejską, Strażą Pożarną, szkolenie z zasad udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej		ewakuacji i innych zagrożeń
---------------------	---	--	--------------------------------

Cel 2. Zapobieganie zachowaniom agresywnym

Treści	Sposoby realizacji	Realizatorzy	Osiągnięcia uczniów
<p>- rozwijanie zdolności, talentów i predyspozycji każdego ucznia, wdrażanie do efektywnego wykorzystania czasu wolnego</p> <p>- zachęcanie do otwartości w stosunku do nauczycieli i pracowników szkoły</p>	<p>- wspólne poszukiwanie, praca wychowawcza, nauczycieli, bibliotekarza, pedagoga szkolnego,</p> <p>- praca wychowawcza, nauczycieli, bibliotekarza, pedagoga szkolnego, pracowników szkoły</p>	<p>- wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, bibliotekarz</p> <p>- wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły</p>	<p>- uczniowie umieją doskonalić swoje zdolności i właściwie gospodarować czasem wolnym</p> <p>- uczniowie prezentują postawę otwartości</p>
<p>- uświadomienie, że wszelkie przejawy przemocy są naruszeniem praw człowieka i ustalonych norm zachowania</p>	<p>- zapoznanie z odpowiednimi treściami Konwencji praw dziecka, Statutu szkoły (realizacja punktowego systemu</p>	<p>- wychowawcy klas, pedagog szkolny,</p>	<p>- uczniowie starają się postępować zgodnie z ogólnie przyjętymi normami bez naruszania praw człowieka</p>

<p>- uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów</p> <p>- kształtowanie umiejętności pozytywnego myślenia o sobie</p> <p>- wyrabianie umiejętności dobrego kontaktu między uczniami i nauczycielami /prawidłowe relacje/</p>	<p>oceny zachowania uczniów zawartego w Statucie Szkoły)</p> <p>-spotkanie z policjantem</p> <p>- realizacje treści na lekcjach „Wychowanie do życia w rodzinie” i godzinach wychowawczych</p> <p>- trening umiejętności wg programu „Spójrz inaczej”</p>	<p>- pedagog szkolny, wychowawcy klas</p> <p>- pedagog szkolny wychowawcy klas</p> <p>- wychowawcy klas, pedagog szkolny, pozostali nauczyciele</p>	<p>- uczniowie potrafią polubownie rozwiązywać konflikty</p> <p>- uczniowie mają pozytywny obraz samego siebie</p> <p>-uczniowie nabywają umiejętności dobrego kontaktu z ludźmi</p>
<p>- kształtowanie pozytywnych relacji między rówieśnikami</p>	<p>- trening umiejętności wg programu „Spójrz inaczej”, włączanie się uczniów do aktywnej pracy w Samorządzie Uczniowskim, SKO i innych szkolnych organizacji</p>	<p>- wychowawcy klas, opiekunowie organizacji, pedagog szkolny</p>	<p>- uczniowie są tolerancyjni wobec innych</p>

VII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) wnioski w zespołach wychowawców i nauczycieli z analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora szkoły. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostaną zapoznane Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie w dniu 26.09.2019r.

Program wchodzi w życie z dniem 27.09.2019 r.

Anna Szczęsna

Krzysztof Marek

.....
(Dyrektor Szkoły)

.....
(Przewodniczący Rady Rodziców)